

Cum funcționează Uniunea Europeană

Ghidul instituțiilor UE pentru fiecare

Uniunea Europeană (UE) este unică. Ea nu este un stat federal, ca Statele Unite ale Americii, pentru că țările membre UE rămân națiuni suverane independente. UE nu se încadrează nici în tiparul de organizație interguvernamentală, cum sunt Națiunile Unite, deoarece țările membre își reunesc o parte a suveranității – și obțin, în acest mod, o influență și o putere colectivă mult mai mare decât în cazul în care ar acționa pe cont propriu.

Țările membre își reunesc suveranitatea adoptând decizii comune la nivelul unor instituții comune precum Parlamentul European, care este ales de cetățenii UE, și Consiliul, care reprezintă administrația națională. Aceste instituții hotărăsc pe baza propunerilor prezentate de Comisia Europeană, care reprezintă interesele UE ca tot unitar. Dar care este activitatea fiecăreia dintre aceste instituții? Cum conlucrează ele? Care sunt responsabilitățile lor?

Această broșură vă oferă răspunsurile formulate într-un limbaj clar și simplu. Aici găsiți, de asemenea, o scurtă prezentare a agențiilor și a altor organisme care sunt implicate în activitatea Uniunii Europene. Obiectivul acestui ghid este acela de a vă oferi o incursiune utilă în procesul decizional al UE.

Cuprins

Prezentarea Uniunii Europene

Tratatele

Procesul decizional în cadrul UE

Parlamentul European: vocea cetățenilor

Consiliul Uniunii Europene: vocea statelor membre

Comisia Europeană: promovarea interesului comun

Curtea de Justiție: asigurarea respectării legii

Curtea de Conturi Europeană: valoare în schimbul banilor dumneavoastră

Comitetul Economic și Social European: vocea societății civile

Comitetul Regiunilor: vocea administrației regionale și locale

Banca Europeană de Investiții: finanțarea dezvoltării economice

Banca Centrală Europeană: administrarea monedei euro

Ombudsmanul European: investigarea plângerilor dumneavoastră

Controlorul European pentru Protecția Datelor: protecția datelor cu caracter personal

Agenții

Prezentarea Uniunii Europene

Uniunea Europeană (UE) este o familie de țări democratice europene care conlucrează pentru a îmbunătăți viața cetățenilor lor și pentru a construi o lume mai bună.

Conflictele interne și crizele ocazionale țin prima pagină a ziarelor dar, departe de obiectivul camerelor de filmat, UE este o remarcabilă poveste de succes. În doar o jumătate de secol, Uniunea Europeană a adus pace și prosperitate în Europa, o monedă unică europeană (euro) și o „piață unică” fără frontiere care asigură libera circulație a mărfurilor, persoanelor, serviciilor și a capitalurilor. Uniunea Europeană a devenit o putere comercială majoră și lider mondial în domenii precum protecția mediului și ajutoarele pentru dezvoltare. Nu este de mirare că numărul statelor membre a crescut de la șase la 27 și că există alte state candidate în vederea aderării.

Succesul Uniunii Europene se datorează, în mare măsură, modului său de funcționare neobișnuit. Spunem neobișnuit pentru că țările care alcătuiesc UE („statele membre”) rămân națiuni suverane independente, dar suveranitatea tuturor este reunită pentru a obține o putere și o influență mondială pe care niciuna dintre ele nu ar putea să o atingă pe cont propriu. Departe de a fi o federație, ca Statele Unite ale Americii, UE este mult mai mult decât o organizație pentru cooperare între guverne, cum sunt Națiunile Unite. De fapt, UE este unică.

În practică, prin reunirea suveranității se înțelege că statele membre delegă anumite puteri de decizie unor instituții comune pe care le-au creat, astfel încât deciziile cu privire la probleme specifice de interes comun să poată fi adoptate în mod democratic, la nivel european.

Există trei instituții de decizie principale:

- Parlamentul European (PE), care reprezintă cetățenii UE și este ales direct de către aceștia;
- Consiliul Uniunii Europene, care reprezintă statele membre individuale;
- Comisia Europeană, care reprezintă interesele Uniunii ca un tot unitar.

Acest „triunghi instituțional” elaborează politicile și legile care se aplică pe întregul teritoriu al UE. În principiu, Comisia propune legi noi, iar Parlamentul și Consiliul le adoptă. Comisia și statele membre aplică aceste legi, iar Comisia asigură respectarea lor.

Curtea de Justiție este arbitrul final în litigiile din domeniul dreptului european.

Curtea de Conturi controlează modul de finanțare a activităților Uniunii.

Mai există câteva instituții care îndeplinesc un rol esențial în funcționarea UE:

- Comitetul Economic și Social European reprezintă actorii economici și sociali din societatea civilă organizată, precum angajatorii și angajații, sindicatele și organizațiile de consumatori;
- Comitetul Regiunilor reprezintă autoritățile regionale și locale;
- Banca Europeană de Investiții finanțează investițiile în proiecte de dezvoltare economică în interiorul și în exteriorul UE și susține micile întreprinderi prin Fondul European de Investiții;
- Banca Centrală Europeană este responsabilă de politica monetară europeană;
- Ombudsmanul European investighează plângerile privind administrarea defectuoasă înaintate împotriva instituțiilor și organismelor UE;
- Controlorul European pentru Protecția Datelor asigură protecția datelor cu caracter personal ale cetățenilor.

De asemenea, agențiile specializate îndeplinesc anumite atribuții de natură tehnică, științifică sau administrativă.

Puterile și responsabilitățile instituțiilor UE, precum și normele și procedurile pe care trebuie să le urmeze sunt prevăzute în Tratatul care stă la baza UE. Tratatul este aprobat de președinții și prim-miniștrii tuturor țărilor UE și este ratificat ulterior de parlamentele acestora din urmă.

Capitolele următoare descriu Tratatul, instituțiile UE și alte organisme și agenții, explicând activitatea fiecărei entități și modul în care interacționează cu celelalte.

Tratatele

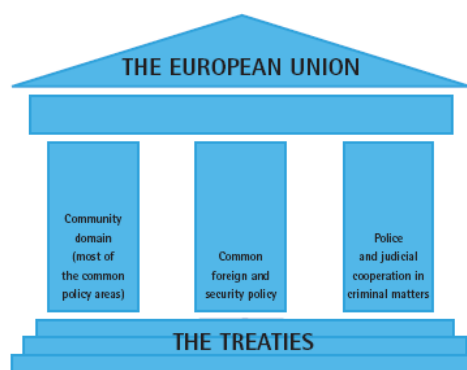
UE are la bază patru tratate:

- Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO), semnat la 18 aprilie 1951 la Paris, intrat în vigoare la 23 iulie 1952 și expirat la 23 iulie 2002.
- Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene (CEE), semnat la 25 martie 1957 la Roma, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1958. Este numit în mod frecvent „Tratatul de la Roma”.
- Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom), semnat la Roma în același timp cu Tratatul CEE.
- Tratatul privind Uniunea Europeană (UE), semnat la Maastricht la 7 februarie 1992, intrat în vigoare la 1 noiembrie 1993. Este numit în mod frecvent „Tratatul de la Maastricht”.

Tratatele CECO, CEE și Euratom au creat cele trei „Comunități Europene”, și anume sistemul decizional comun în sectoarele cărbunelui, oțelului, energiei atomice și în alte sectoare majore ale economiilor statelor membre. Instituțiile comune create pentru administrarea acestui sistem au fuzionat în 1967, rezultând o Comisie unică și un Consiliu de Miniștri unic.

Suplimentar față de rolul său economic, CEE a preluat, treptat, o gamă largă de responsabilități printre care se numără politicile sociale, regionale și de mediu. Dat fiind că nu mai era o comunitate cu caracter strict economic, al patrulea tratat (Tratatul de la Maastricht) a redenumit-o, simplu, „Comunitatea Europeană” (CE). Având în vedere expirarea în 2002 a Tratatului CECO, responsabilitățile în sectoarele cărbunelui și oțelului au fost încorporate progresiv în alte tratate.

La Maastricht, guvernele statelor membre au convenit, de asemenea, să concluzeze în domeniul politicii externe și de securitate, precum și în materie de „justiție și afaceri interne”. Prin adăugarea acestei cooperări interguvernamentale în sistemul existent al Comunității, Tratatul de la Maastricht a creat o structură nouă, cu trei „piloni”, cu caracter politic și economic în egală măsură. Aceasta este Uniunea Europeană (UE).

[Text on the diagram:]

UNIUNEA EUROPEANĂ

Domeniul comunitar (majoritatea domeniilor de politici publice comune)

Politica externă și de securitate comună

Cooperare judiciară și polițienească în materie penală

TRATATELE

[Caption under diagram:]

Tratatele reprezintă baza Uniunii Europene. Cei trei „piloni” reprezintă diferite domenii de politici publice, având sisteme decizionale diferite.

Tratatele stau la baza tuturor acțiunilor UE. Tratatele au fost modificate de fiecare dată când au aderat noi state membre. La anumite intervale de timp, tratatele au fost modificate și pentru a realiza reforma instituțiilor Uniunii Europene și pentru a-i atribui noi domenii de responsabilitate. Aceasta se realizează întotdeauna prin organizarea unei conferințe speciale a guvernelor naționale ale UE (o „conferință interguvernamentală” sau CIG). Conferințele interguvernamentale majore au avut ca rezultat:

- Actul Unic European (AUE), semnat în februarie 1986, în vigoare de la 1 iulie 1987. Acesta a modificat Tratatul CEE și a deschis calea pentru realizarea pieței unice;
- Tratatul de la Amsterdam, semnat în 2 octombrie 1997, în vigoare de la 1 mai 1999. Acesta a extins suveranitatea reunită a statelor membre asupra mai multor domenii, ceea ce a avut ca rezultat o extindere a drepturilor cetățenilor și o interacțiune mai strânsă în politicile sociale și de ocupare a forței de muncă;
- Tratatul de la Nisa, semnat la 26 februarie 2001, în vigoare de la 1 februarie 2003. Acesta a adus alte modificări în cadrul celorlalte Tratate, simplificând sistemul decizional al UE pentru ca acesta să funcționeze eficient și după aderarea altor state;
- proiectul de Tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa a fost aprobat și semnat în octombrie 2004, dar nu a intrat în vigoare pentru că nu a fost ratificat de toate statele membre ale UE.
- Tratatul de la Lisabona, asupra căruia s-a ajuns la un acord în 2007, dar care nu va intra în vigoare înainte de ratificarea sa de către toate statele membre. Acesta ar permite UE să devină mai democratică și mai transparentă, ar introduce metode de lucru și norme privind votul simplificate, ar garanta drepturile noastre fundamentale prin intermediul unei carte și ar permite Uniunii să se exprime printr-o singură voce în ceea ce privește aspectele globale.

Procesul decizional în cadrul UE

Procesul decizional la nivelul Uniunii Europene implică diferite instituții UE, în special:

- Parlamentul European (PE/Parlamentul),
- Consiliul Uniunii Europene și
- Comisia Europeană.

În general, Comisia Europeană propune proiecte legislative noi, dar Consiliul și Parlamentul sunt cele care le adoptă. În anumite situații, Consiliul poate hotărî singur. Există și alte instituții care au un rol specific în acest proces.

Principalele tipuri de legislație a UE sunt directivele și regulamentele. Directivele stabilesc un obiectiv comun pentru toate statele membre, dar lasă la latitudinea autorităților naționale să hotărască forma și modalitatea de realizare a acestui obiectiv. În mod normal, statele membre primesc un termen de unu până la doi ani pentru punerea în aplicare a unei directive. Regulamentele se aplică direct pe întregul teritoriu al UE de îndată ce intră în vigoare, fără acțiuni suplimentare din partea statului membru.

Normele și procedurile din cadrul procesului decizional al UE sunt prevăzute în tratate. Fiecare nouă propunere de proiect legislativ european trebuie să aibă la bază un articol specific din tratat, menționat ca „temei legal” pentru propunerea respectivă. Astfel se determină procedura legislativă care trebuie urmată. Cele trei proceduri principale sunt „codecizia”, „consultarea” și „avizul conform”.

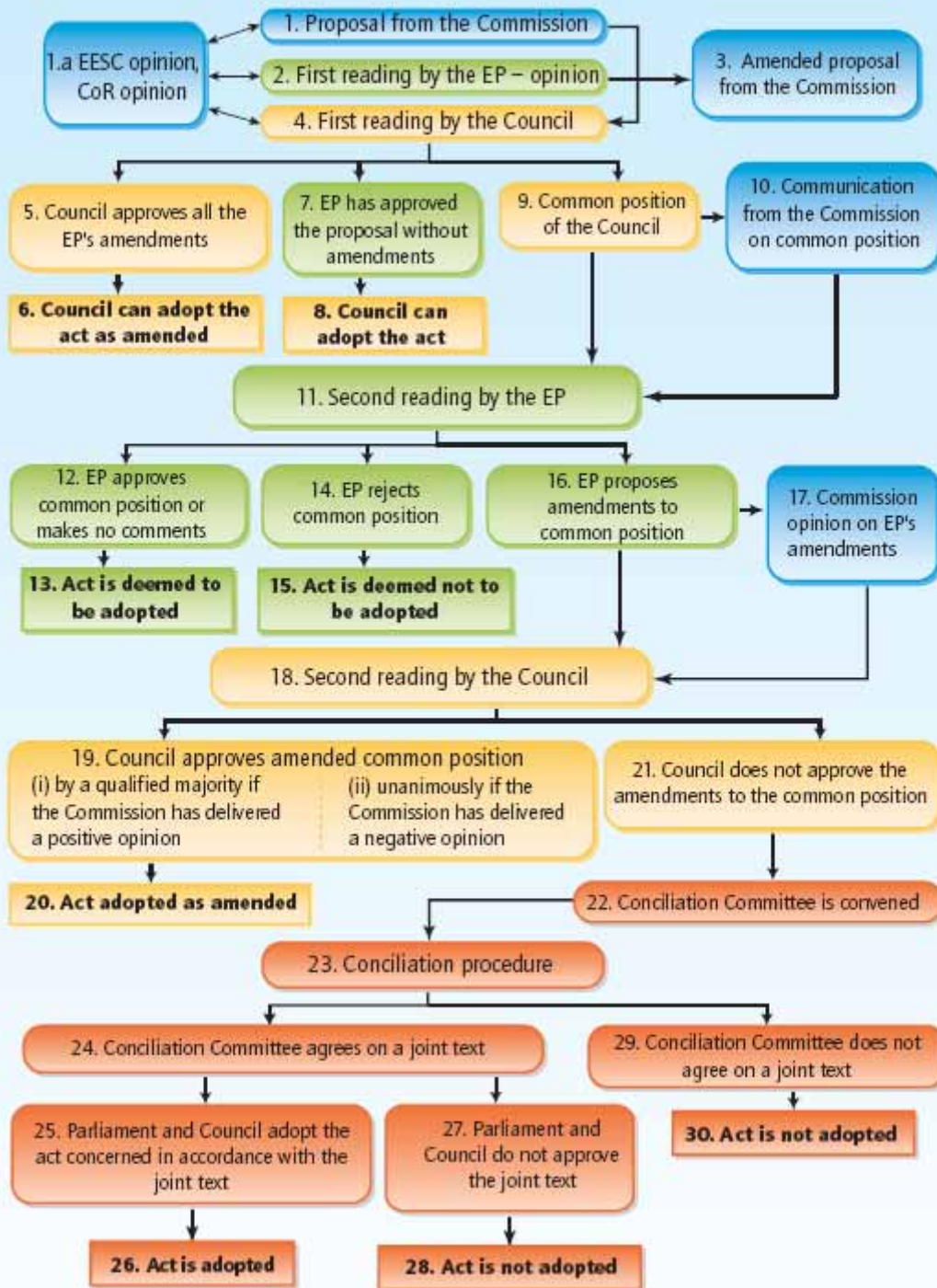
1. *Codecizia*

Codecizia este procedura utilizată în prezent pentru majoritatea proceselor legislative comunitare. Prin procedura de codecizie, puterea legislativă se împarte în mod egal între Parlament și Consiliu.

În cazul în care Consiliul și Parlamentul nu pot conveni asupra unei propuneri de legislație, nu va exista o lege nouă. Conform procedurii, se pot efectua două „lecturi” succesive ale proiectului de lege în fiecare instituție. Dacă se ajunge la un acord cu ocazia acestor lecturi, legea poate fi adoptată. În caz contrar, proiectul de lege va fi prezentat unui comitet de conciliere, alcătuit dintr-un număr egal de reprezentanți ai Consiliului și ai Parlamentului. Odată ce comitetul a ajuns la un acord, textul aprobat se trimite din nou la Parlament și la Consiliu pentru a fi adoptat sub formă de lege. Concilierea devine un procedeu tot mai rar întâlnit. Majoritatea legilor adoptate prin codecizie sunt adoptate, de fapt, la prima sau a doua lectură, datorită bunei cooperări între cele trei instituții.

Diagrama oferă o prezentare mai detaliată a acestei proceduri. Pentru mai multe informații, consultați ec.europa.eu/codecision

The co-decision procedure

[Text on diagram]

Procedura de codecizie

1. Propunerea Comisiei
- 1.a Avizul CESE, avizul CoR
2. Prima lectură de către PE – aviz
3. Propunerea modificată de la Comisie
4. Prima lectură de către Consiliu
5. Consiliul aprobă toate modificările PE
- 6. Consiliul poate adopta actul astfel cum a fost modificat**
7. PE a aprobat propunerea fără modificări
- 8. Consiliul poate adopta actul**
9. Poziția comună a Consiliului
10. Comunicarea Comisiei privind poziția comună
11. A doua lectură de către PE
12. PE aprobă poziția comună sau nu face observații
- 13. Se consideră că actul este adoptat**
14. PE respinge poziția comună
- 15. Se consideră că actul nu este adoptat**
16. PE propune modificări la poziția comună
17. Avizul Comisiei privind modificările PE
18. A doua lectură de către Consiliu
19. Consiliul aprobă poziția comună modificată
 - (i) cu majoritate calificată, în cazul în care Comisia a emis un aviz favorabil
 - (ii) în unanimitate, în cazul în care Comisia a emis un aviz nefavorabil
- 20. Se adoptă actul modificat**
21. Consiliul nu aprobă modificările aduse poziției comune
22. Convocarea Comitetului de conciliere
23. Procedura de conciliere
24. Comitetul de conciliere convine asupra unui text comun
25. Parlamentul și Consiliul adoptă actul în conformitate cu textul comun
- 26. Actul se adoptă**
27. Parlamentul și Consiliul nu aprobă textul comun
- 28. Actul nu se adoptă**
29. Comitetul de conciliere nu convine asupra unui text comun
- 30. Actul nu se adoptă**

Trei „consilii”: ce face fiecare?

Este ușor să intri în încurcătură când trebuie să faci diferența între instituțiile europene – în special în cazul în care există instituții foarte diferite cu nume foarte asemănătoare, așa cum este cazul acestor trei „consilii”.

Consiliul European

Acest consiliu este alcătuit din șefii de stat sau de guvern ai tuturor statelor membre ale UE și din președintele Comisiei Europene. În funcție de sistemul politic al fiecărei țări, participantul la Consiliul European este președintele și/sau primul ministru. În principiu, Consiliul European se reunește de patru ori pe an pentru a defini, de comun acord, politica UE și pentru a analiza progresele Uniunii. Este organismul decizional la cel mai înalt nivel al Uniunii Europene, de aceea reuniunile sunt numite în mod frecvent „reuniuni la nivel înalt”.

Consiliul Uniunii Europene

Cunoscută anterior sub denumirea „Consiliul de Miniștri”, această instituție este alcătuită din miniștrii guvernelor tuturor statelor membre. Consiliul se reunește regulat pentru a lua decizii detaliate și a adopta legi europene. În paginile următoare, broșura oferă o descriere mai cuprinzătoare a activității acestuia.

Consiliul Europei

Acesta nu este o instituție a UE. Este o organizație interguvernamentală, iar câteva dintre obiectivele acesteia sunt: protejarea drepturilor omului, promovarea diversității culturale a Europei și combaterea problemelor sociale precum intoleranța și prejudecățile rasiale. Consiliul Europei a fost înființat în 1949 și una dintre realizările sale timpurii a fost elaborarea Convenției Europene pentru Drepturile Omului. Pentru a permite cetățenilor să își exercite drepturile în baza convenției respective, Consiliul Europei a înființat Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În prezent, Consiliul Europei are 47 de țări membre, inclusiv toate cele 27 de state membre ale Uniunii Europene, și are sediul în Palais de l'Europe („Palatul Europei”) la Strasbourg (Franța).

2. Consultarea

Procedura de consultare este utilizată în domenii precum agricultura, impozitele și concurența. Pe baza unei propuneri din partea Comisiei, Consiliul consultă Parlamentul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor.

Prin procedura de consultare, Parlamentul are posibilitatea:

- să aprobe propunerea Comisiei,
- să o respingă sau
- să solicite modificări.

În cazul în care Parlamentul solicită modificări, Comisia va lua în considerare toate modificările pe care le sugerează Parlamentul. Dacă acceptă oricare dintre aceste sugestii, Comisia va trimite Consiliului o propunere modificată.

Decizia finală revine Consiliului, care adoptă propunerea modificată sau îi aduce modificări suplimentare. Similar celorlalte proceduri, această procedură prevede că, în cazul în care Consiliul dorește să modifice o propunere a Comisiei, este obligatorie unanimitatea.

3. *Avizul conform*

Prin procedura de aviz conform, Consiliul trebuie să obțină avizul conform al Parlamentului European înainte de adoptarea anumitor decizii foarte importante. Procedura este similară procedurii de consultare, cu deosebirea că Parlamentul nu poate modifica o propunere: fie o acceptă, fie o respinge. Acceptarea („avizul conform”) necesită o majoritate absolută a voturilor exprimate.

Procedura de aviz conform este utilizată preponderent pentru acordurile cu alte țări, inclusiv acordurile privind aderarea unor noi state la UE.

Cine lucrează pentru instituțiile UE?

Funcționarii publici care lucrează pentru instituțiile UE provin din toate statele membre ale UE. Personalul UE acoperă o gamă largă de activități și aptitudini și cuprinde de la oameni politici și manageri până la economiști, ingineri, juriști, lingviști, secretari și personal pentru asistență tehnică. Funcționarii UE trebuie să fie capabili și dispuși să lucreze într-un mediu multicultural și multilingv, de cele mai multe ori la distanțe considerabile de țara lor de origine.

Pentru a deveni funcționar public european trebuie să treceți cu succes de o examinare competitivă și severă. Aceste examene sunt organizate la nivel central, de către Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO).

Informații suplimentare la adresa europa.eu/epso

Parlamentul European: vocea cetățenilor

Informații esențiale

Funcție:	Organul legislativ al UE ales prin vot direct
Următoarele alegeri:	Iunie 2009
Reuniuni:	Sesiuni plenare lunare la Strasbourg, reuniuni ale comisiilor parlamentare și sesiuni suplimentare la Bruxelles.
Adresă:	Plateau du Kirchberg, B.P. 1601, L-2929 Luxemburg
Tel.	(352) 4300-1
Internet:	europarl.europa.eu

Parlamentul European (PE) este ales de cetățenii Uniunii Europene pentru a le reprezenta interesele. Își are originea în anii '50 și are la bază tratatele fundamentale. Din 1979, membrii Parlamentului European sunt aleși prin vot direct de către cetățenii UE.

Alegerile au loc o dată la cinci ani și fiecare cetățean UE are dreptul de a vota și de a candida, indiferent unde locuiește în UE. Astfel, Parlamentul exprimă voința democratică a celor aproximativ 500 de milioane de cetățeni ai Uniunii și le reprezintă interesele în discuțiile cu alte instituții UE.

Cele mai recente alegeri au avut loc în iunie 2004. Parlamentul are 785 de membri din toate cele 27 de state membre UE.

Membrii Parlamentului European (MPE) nu sunt grupați în funcție de țările de origine, ci de afinitățile politice la nivelul UE. La nivelul grupurilor politice de care aparțin, ei reprezintă toate punctele de vedere cu privire la aspectele politice și integrarea europeană, de la adepții convinși ai federalismului până la euroscepticii fervenți.

Hans-Gert Pöttering a fost ales președinte al PE în 2007 și va ocupa această funcție până la alegerile din 2009.

Unde se află sediul Parlamentului?

Parlamentul European își desfășoară activitatea în trei sedii: Bruxelles (Belgia), Luxemburg și Strasbourg (Franța).

La Luxemburg se află sediul administrativ („Secretariatul General”). Reuniunile întregului Parlament, cunoscute sub denumirea de „sesiuni plenare”, au loc la Strasbourg și uneori la Bruxelles. Reuniunile comisiilor parlamentare au loc tot la Bruxelles.

Număr de locuri pentru grupurile politice la 1 septembrie 2007

Grup politic	Abreviere	Nr. de locuri
Grupul Partidului Popular European (Creștin-Democrat) și al Democraților Europeni	PPE-DE	278
Grupul Socialist din Parlamentul European	PSE	216
Grupul Alianței Liberalilor și Democraților pentru Europa	ALDE	104
Grupul Uniunea pentru Europa Națiunilor	UEN	44
Grupul Verzilor/Alianța Europeană Liberală	Verts/ALE	42
Grupul Confederal al Stângii Unite Europene /Stânga Verde Nordică	GUE/NGL	41
Grupul Independență și Democrație	ID	24
Grupul Identitate, Tradiție, Suveranitate	ITS	23
Independenți și locuri vacante temporar	IN	13
Total		785

Număr de locuri pentru fiecare țară

Austria	18	Luxemburg	6
Belgia	24	Malta	5
Bulgaria	18	Polonia	54
Cipru	6	Portugalia	24
Danemarca	14	Regatul Unit	78
Estonia	6	Republica Cehă	24
Finlanda	14	România	35
Franța	78	Slovacia	14
Germania	99	Slovenia	7
Grecia	24	Spania	54
Irlanda	13	Suedia	19
Italia	78	Țările de Jos	27
Letonia	9	Ungaria	24
Lituania	13	Total	785

Ce face Parlamentul?

Parlamentul îndeplinește trei funcții principale.

1. Adoptă legile europene – în colaborare cu Consiliul, în multe domenii de politici publice. Faptul că PE este ales prin vot direct de către cetățenii UE reprezintă o garanție a legitimității democratice a legislației europene.
2. Parlamentul exercită controlul democratic asupra celorlalte instituții UE, în special asupra Comisiei. Parlamentul deține puterea de a aproba sau de a respinge comisarii nominalizați și are dreptul de a cere întregii Comisii să demisioneze.
3. Controlul finanțelor publice. Împreună cu Consiliul, Parlamentul deține autoritatea asupra bugetului UE și poate influența cheltuielile UE. Parlamentul adoptă sau respinge întregul proiect de buget.

Aceste trei funcții sunt detaliate în continuare.

1. *Adoptarea legilor europene*

Procedura obișnuită de adoptare (adică de aprobare) a legislației UE este „codecizia” (a se vedea în paginile anterioare: „Procesul decizional în cadrul UE”). Această procedură acordă putere de decizie egală Parlamentului European și Consiliului și se aplică pentru legislația dintr-o gamă largă de domenii.

În anumite domenii (spre exemplu agricultura, politica economică, vizele și imigrarea), hotărârile revin exclusiv Consiliului, dar acesta are obligația de a consulta Parlamentul. De asemenea, avizul conform al Parlamentului este obligatoriu pentru anumite decizii importante, ca de exemplu aderarea unor noi state la UE.

De asemenea, Parlamentul impulsionează adoptarea unor legi noi examinând programul de lucru anual al Comisiei, stabilind ce legi noi se impun și solicitând Comisiei să prezinte propuneri.

2. *Controlul democratic*

Parlamentul exercită controlul democratic asupra celorlalte instituții ale UE în diferite moduri.

La începutul mandatului unei noi Comisii, membrii acesteia sunt desemnați de guvernele statelor membre UE, dar nu pot fi numiți fără aprobarea Parlamentului. Parlamentul interviează fiecare membru în parte, inclusiv potențialul președinte al Comisiei, și votează aprobarea Comisiei ca un întreg.

Pe durata întregului mandat, Comisia răspunde politic în fața Parlamentului, care poate prezenta o „moțiune de cenzură” prin care să solicite demisia în masă a Comisiei.

La un nivel mai general, Parlamentul exercită controlul prin examinarea periodică a rapoartelor trimise de către Comisie (raportul general anual, rapoarte privind punerea în aplicare a bugetului etc.). În plus, MPE transmit întrebări Comisiei în mod periodic, iar comisarii au obligația legală de a răspunde la aceste întrebări.

De asemenea, Parlamentul supraveghează activitatea Consiliului: MPE transmit întrebări Consiliului în mod periodic, iar Președintele Consiliului participă la sesiunile plene ale PE și ia parte la dezbaterile importante.

Parlamentul poate extinde controlul democratic prin examinarea cererilor trimise de cetățeni și înființarea unor comitete de investigare.

În final, Parlamentul contribuie la fiecare reuniune la nivel înalt a UE (reuniunile Consiliului European). La deschiderea fiecărei reuniuni la nivel înalt, președintele Parlamentului este invitat să prezinte punctele de vedere ale Parlamentului, precum și preocupările acestei instituții cu privire la problemele curente și subiectele de discuție de pe agenda Consiliului European.

3. Controlul finanțelor publice

Parlamentul și Consiliul stabilesc împreună bugetul anual al UE. Parlamentul dezbate proiectul de buget în două lecturi succesive, dar bugetul nu intră în vigoare decât după semnarea de către președintele Parlamentului.

Comisia pentru control bugetar a Parlamentului European monitorizează modul în care se cheltuiesc fondurile bugetare. De asemenea, Parlamentul hotărăște, în fiecare an, dacă aprobă modul în care Comisia Europeană administrează bugetul. Acest proces de aprobare are denumirea tehnică de „acordare a descărcării de gestiune”.

Cum este organizată activitatea Parlamentului?

Activitatea Parlamentului se împarte în două etape principale.

- **Pregătirile pentru sesiunea plenară.** MPE dezbate propunerile Comisiei în cadrul comisiilor specializate în diferite domenii de activitate ale UE și pe baza unui raport întocmit de unul dintre membrii comisiei parlamentare, denumit „raportor”. Raportul furnizează baza pentru dezbateri și argumentele *pro* și *contra* cu privire la propunerea în cauză. Aspectele prezentate spre dezbateri sunt discutate și în cadrul grupurilor politice.
- **Sesiunea plenară.** În fiecare an, 12 sesiuni plenare a câte patru zile au loc la Strasbourg și șase sesiuni a câte două zile au loc la Bruxelles. În cadrul acestor sesiuni, Parlamentul examinează propunerile legislative și votează modificările înainte de a lua o decizie cu privire la întregul text.

Alte subiecte de discuție de pe agendă pot cuprinde „comunicările” Comisiei prin care aceasta își prezintă intențiile într-un domeniu specific sau întrebările adresate Comisiei sau Consiliului cu privire la situația existentă la nivelul UE sau la nivel global.

Consiliul Uniunii Europene: vocea statelor membre

Informații esențiale

Funcție:	Organul legislativ (în unele domenii, organul executiv) al UE; reprezintă statele membre.
Membri:	Un ministru din fiecare stat membru UE
Președinție:	Prin rotație, o dată la șase luni
Reuniuni:	La Bruxelles (Belgia), cu excepția lunilor aprilie, iunie și octombrie (Luxemburg).
Adresă:	Rue de la Loi/Wetstraat 175, B-1048 Bruxelles
Tel.	(32-2) 285 61 11
Internet:	consilium.europa.eu

Consiliul este principalul organ de decizie al UE. La fel ca Parlamentul European, Consiliul a fost înființat prin tratatele fundamentale în anii '50. Consiliul reprezintă statele membre, iar la reuniuni participă un ministru din fiecare guvern al statelor UE.

În funcție de subiectele de pe agenda de lucru, la reuniuni participă diferiți miniștri. Spre exemplu, dacă în Consiliu se vor discuta probleme de mediu, la reuniune va participa ministrul de resort din fiecare stat membru UE și reuniunea va avea titlul „Consiliul pentru Mediu”.

Relațiile UE cu restul lumii sunt administrate de „Consiliul pentru Afaceri Generale și Relații Externe”. Însă această configurație a Consiliului este responsabilă pentru o gamă variată de probleme de politică generală și, în consecință, la reuniunile sale participă oricare ministru sau secretar de stat pe care îl numește guvernul țării respective.

În total există nouă configurații („formațiuni”) diferite ale Consiliului.

- Afaceri Generale și Relații Externe,
- Afaceri Economice și Financiare (Ecofin),
- Justiție și Afaceri Interne,
- Forță de muncă, Politică Socială, Sănătate și Protecția Consumatorilor,
- Competitivitate,
- Transport, Telecomunicații și Energie,
- Agricultură și Pescuit,
- Mediu,
- Educație, Tineret și Cultură.

Fiecare ministru din Consiliu este împuternicit să își asume angajamente în numele guvernului pe care îl reprezintă. Cu alte cuvinte, semnătura ministrului este semnătura întregului guvern. Mai mult, fiecare ministru din Consiliu răspunde în fața parlamentului național și a cetățenilor pe care parlamentul țării sale îi reprezintă. Alături de implicarea Parlamentului European în procesul decizional, prin aceasta se asigură legitimitatea democratică a deciziilor Consiliului.

Președinții și/sau prim-miniștrii țărilor UE, împreună cu Președintele Comisiei Europene, se reunesc sub denumirea de Consiliu European de până la patru ori pe an. Aceste reuniuni „la nivel înalt” stabilesc orientările de politică generală ale UE și soluționează probleme care nu au găsit rezolvare la nivelurile inferioare (adică la nivel de miniștri în cadrul reuniunilor obișnuite ale formațiunilor Consiliului). Dată fiind importanța lor, discuțiile Consiliului European se pot prelungi până târziu în noapte și atrag multă atenție din partea mass-media.

Ce face Consiliul?

Consiliului îi revin șase responsabilități esențiale.

1. Să adopte legi europene – în colaborare cu Parlamentul European, în multe domenii de politici publice.
2. Să coordoneze politicile economice și sociale generale ale statelor membre.
3. Să încheie acorduri internaționale între UE și alte țări sau organizații internaționale.
4. Să aprobe bugetul UE, în colaborare cu Parlamentul European.
5. Să definească și să pună în aplicare politica externă și de securitate comună a UE (PESC) pe baza orientărilor prevăzute de Consiliul European.
6. Să coordoneze cooperarea între instanțele naționale și autoritățile polițienești în materie penală.

Majoritatea acestor responsabilități au legătură cu domeniul „comunitar” – și anume domeniile de acțiune în care statele membre au hotărât să își reunească suveranitatea și să delege puterile de decizie instituțiilor UE. Acest domeniu reprezintă primul „pilon” al Uniunii Europene.

Cu toate acestea, ultimele două responsabilități au strânsă legătură cu domenii în care statele membre UE nu și-au delegat puterile, dar conlucrează. Acest tip de colaborare se numește „cooperare interguvernamentală” și se aplică pentru al doilea și al treilea „pilon” al Uniunii Europene.

Activitatea Consiliului este detaliată în continuare.

1. Legislația

Activitatea Consiliului constă, în mare parte, în adoptarea legislației în domenii în care statele membre UE și-au reunit suveranitatea. Procedura obișnuită utilizată în acest scop este „codecizia”, prin care legislația UE se adoptă în comun de către Consiliu și Parlament, pe baza unei propuneri prezentate de Comisie. În anumite domenii, Consiliului îi revine puterea decisivă, dar numai pe baza unei propuneri a Comisiei și după evaluarea punctelor de vedere ale Comisiei și Parlamentului (a se vedea în paginile anterioare: „Procesul decizional în cadrul UE”).

2. Coordonarea politicilor statelor membre

Statele membre ale UE au hotărât că doresc să stabilească o politică economică generală, care să aibă la bază sincronizarea politicilor economice naționale. Această sincronizare este asigurată de miniștrii economiei și finanțelor, care alcătuiesc Consiliul Afaceri Economice și Financiare (Ecofin).

Un alt obiectiv este crearea unui număr mai mare de locuri de muncă și îmbunătățirea sistemelor de educație, sănătate și protecție socială. Deși fiecare stat membru UE este responsabil pentru politica pe care o aplică în aceste domenii, statele membre pot conveni asupra unor obiective comune și pot învăța din experiența celorlalte pentru a aplica soluțiile cele mai eficiente. Acest proces se numește „metoda deschisă de coordonare” și are loc în cadrul Consiliului.

3. Încheierea acordurilor internaționale

În fiecare an, Consiliul „încheie” (adică semnează oficial) un număr de acorduri între Uniunea Europeană și țări nemembre, precum și cu organizații internaționale. Aceste acorduri pot acoperi domenii vaste precum comerțul, cooperarea și dezvoltarea sau se pot limita la teme specifice cum sunt textilele, pescuitul, știința și tehnologia, transportul etc.

De asemenea, Consiliul poate încheia convenții între statele membre UE în domenii cum sunt impozitarea, dreptul societăților comerciale sau protecția consulară. Convențiile pot fi încheiate și în ceea ce privește cooperarea în probleme legate de libertate, securitate și justiție (a se vedea în continuare).

4. *Aprobarea bugetului UE*

Bugetul anual al UE este stabilit în comun de către Consiliu și Parlamentul European.

5. *Politica externă și de securitate comună*

Statele membre UE elaborează în comun o politică externă și de securitate comună (PESC). Dar politica externă, securitatea și apărarea sunt domenii asupra cărora guvernele naționale păstrează controlul independent. Cu toate acestea, statele membre UE au recunoscut avantajele colaborării în aceste aspecte, iar Consiliul este forumul principal în care se desfășoară această „cooperare interguvernamentală”.

Cooperarea nu se limitează la aspecte legate de apărare, ci implică și atribuții de gestionare a crizelor, cum sunt operațiunile umanitare și de salvare, de menținere a păcii și de atenuare a conflictelor în zonele cu probleme. Statele membre UE încearcă să mobilizeze și să coordoneze forțele militare și polițienești, astfel încât să poată fi folosite în coordonare cu acțiunile diplomatice și economice. Prin aceste mecanisme, UE a contribuit la menținerea păcii, construirea democrației și impulsivitatea progresului economic în locuri îndepărtate precum Indonezia, Republica Democratică Congo și țări din sud-estul Europei.

6. *Libertate, securitate și justiție*

Cetățenii UE sunt liberi să locuiască și să lucreze în orice țară europeană și tocmai de aceea ar trebui să aibă acces egal la justiție pe întregul teritoriu al Uniunii Europene. În consecință, instanțele naționale trebuie să conlucreze pentru a se asigura că, de pildă, o sentință pronunțată într-un stat membru UE într-un proces de divorț sau de încredințare a minorilor este reunoscută în toate celelalte state membre UE.

Libertatea circulației în interiorul UE este un avantaj de care se bucură cetățenii care respectă legea, însă de care profită criminalii și teroriștii internaționali. Abordarea criminalității transfrontaliere necesită cooperare transfrontalieră la nivelul instanțelor naționale, forțelor polițienești, funcționarilor vamali și serviciilor de imigrare din toate statele membre UE.

Spre exemplu, statele membre trebuie să se asigure că:

- la frontierele externe ale UE sunt mobilizate efectivele de poliție necesare;
- funcționarii vamali și poliția fac schimb de informații cu privire la circulația persoanelor suspecte de trafic de droguri sau de ființe umane;
- solicitanții de azil sunt evaluați și tratați în același mod pe întregul teritoriu al UE, pentru a se evita „cumpărarea de azil”(asylum shopping).

Problemele de acest tip sunt administrate de Consiliul pentru Justiție și Afaceri Interne – adică miniștrii de justiție și afaceri interne. Obiectivul lor este de a crea un „spațiu de libertate, securitate și justiție” unic în interiorul granițelor UE.

Cum este organizată activitatea Consiliului?

Președinția Consiliului

Președinția Consiliului este asigurată prin rotație, la fiecare șase luni. Cu alte cuvinte, fiecare stat membru UE preia controlul agendei Consiliului și prezidează toate reuniunile pentru o perioadă de șase luni, promovând deciziile legislative și politice și negociind pentru realizarea unui compromis între statele membre.

Secretariatul General

Președinția este asistată de Secretariatul General, care pregătește și asigură funcționarea optimă a activității Consiliului la toate nivelurile.

În 2004, Javier Solana a fost reales Secretar General al Consiliului. Dl Solana este și Înaltul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună (PESC) și, în această calitate, contribuie la coordonarea acțiunilor UE la nivel mondial.

Secretarul General este asistat de un Secretar General Adjunct, responsabil pentru administrarea Secretariatului General.

Coreper

În Bruxelles, fiecare stat membru UE are o echipă permanentă („birou de reprezentare”) care îl reprezintă și care îi apără interesele naționale la nivelul UE. Șeful fiecărui birou de reprezentare este, de fapt, ambasadorul țării respective în UE.

Acești ambasadori sunt cunoscuți ca „reprezentanți permanenți” și se reunesc săptămânal în cadrul Comitetului Reprezentanților Permanenți (Coreper). Rolul acestui comitet este de a pregăti lucrările Consiliului, cu excepția majorității problemelor legate de agricultură, care sunt administrate de un Comitet special pentru agricultură. Coreper este asistat de un număr de grupuri de lucru, la care participă oficiali din cadrul birourilor de reprezentare sau al administrațiilor naționale.

Securitate și apărare

Consiliul este asistat de o structură separată pe probleme de securitate și apărare:

- Comitetul Politic și de Securitate (CPS), care reprezintă pentru această cooperare ceea ce reprezintă Coreper pentru alte tipuri de decizii;
- Comitetul Militar al Uniunii Europene (CMUE), alcătuit din Șefii Statului Major Militar ai statelor membre; și
- Statul Major Militar al Uniunii Europene (SMMUE), alcătuit din experți militari și civili trimiși de statele membre la Secretariatul Consiliului;
- Comitetul pentru Aspectele Civile ale Gestionării Crizelor.

Câte voturi are fiecare țară?

Deciziile în cadrul Consiliului se adoptă pe bază de vot. Cu cât populația țării este mai numeroasă, cu atât mai multe voturi are țara respectivă, dar numerele sunt ponderate în favoarea țărilor cu o populație mai redusă:

Franța, Germania, Italia și Regatul Unit	29
Polonia și Spania	27
România	14
Țările de Jos	13
Belgia, Grecia, Portugalia, Republica Cehă și Ungaria	12
Austria, Bulgaria, Suedia	10
Danemarca, Finlanda, Irlanda, Lituania și Slovacia	7
Cipru, Estonia, Letonia, Luxemburg și Slovenia	4
Malta	3
Total	345

Votul cu majoritate calificată

În domenii deosebit de sensibile, precum politica externă și de securitate comună, impozitarea, politica de imigrare și de acordare a dreptului de azil, deciziile Consiliului trebuie adoptate cu unanimitate. Cu alte cuvinte, fiecare stat membru are putere de veto în aceste domenii.

Cu toate acestea, în majoritatea problemelor, Consiliul adoptă decizii prin „vot cu majoritate calificată”.

Majoritatea calificată este îndeplinită în cazul în care:

- majoritatea statelor membre votează favorabil (în anumite cazuri o majoritate de două treimi);
și
- există un număr minim de 255 voturi favorabile – reprezentând 73,9 % din total.

De asemenea, un stat membru poate solicita să se confirme că voturile favorabile reprezintă cel puțin 62 % din totalul populației Uniunii. Dacă se constată contrariul, decizia nu se va adopta.

Comisia Europeană: promovarea interesului comun

Informații esențiale

Funcție:	Organul executiv al UE și inițiatorul propunerilor legislative
Membri:	27: unul din fiecare stat membru
Durata mandatului:	Cinci ani (2004-2009)
Adresă:	Rue de la Loi 200, B-1049 Bruxelles
Tel.	(32-2) 299 11 11
Internet:	ec.europa.eu

Comisia este independentă de guvernele naționale. Misiunea ei este să reprezinte și să susțină interesele UE ca tot unitar. Comisia elaborează propuneri de legi europene noi, pe care le prezintă Parlamentului European (PE) și Consiliului.

De asemenea, Comisia este organul executiv al UE – cu alte cuvinte, este responsabilă pentru aplicarea deciziilor Parlamentului și Consiliului. Prin aceasta se înțelege administrarea cotidiană a afacerilor Uniunii Europene: aplicarea politicilor, derularea programelor și alocarea fondurilor.

La fel ca PE și Consiliul, Comisia Europeană a fost înființată în anii '50 în temeiul Tratatelor fundamentale ale UE.

Ce este Comisia?

Termenul „Comisie” are două sensuri. În primul rând, termenul denotă echipa de bărbați și femei – câte unul sau una din fiecare stat membru UE – care a fost constituită pentru a conduce instituția și a adopta deciziile acesteia. În al doilea rând, termenul „Comisie” se referă la instituția în sine și la personalul ei.

La nivel informal, membrii numiți ai Comisiei sunt cunoscuți sub denumirea de „comisari”. În general, aceștia au ocupat poziții politice în țările lor de origine și mulți dintre ei au fost miniștri în guvern, dar în calitate de membri ai Comisiei ei și-au luat angajamentul de a acționa în interesul Uniunii ca tot unitar și de a nu se supune eventualelor recomandări venite din partea guvernelor naționale.

La un interval de cinci ani este numită o nouă Comisie, în termen de șase luni de la alegerile pentru Parlamentul European. Procedura este următoarea:

- guvernele statelor membre convin asupra persoanei pe care o vor desemna ca nou președinte al Comisiei;
- persoana desemnată ca președinte al Comisiei este aprobată de Parlament;
- persoana desemnată ca președinte al Comisiei alege ceilalți membri ai Comisiei prin discuții cu guvernele statelor membre;
- noul Parlament interviează fiecare persoană propusă în calitate de comisar și își dă avizul cu privire la întreaga echipă. După aprobare, noua Comisie își poate începe activitatea în mod oficial.

Mandatul Comisiei actuale durează până la 31 octombrie 2009. Președintele Comisiei este José Manuel Barroso.

Comisia răspunde politic în fața Parlamentului, care deține puterea de a demite întreaga Comisie prin adoptarea unei moțiuni de cenzură. Membrii individuali ai Comisiei au obligația de a demisiona la solicitarea Președintelui, susținută de ceilalți comisari.

Comisia este reprezentată în toate sesiunile Parlamentului, unde are obligația de a clarifica și justifica politicile pe care le derulează. De asemenea, Comisia răspunde periodic la întrebările scrise și verbale adresate de MPE.

Activitatea cotidiană a Comisiei este desfășurată de funcționari administrativi, experți, traducători, interpreți și personal cu atribuții de secretariat. Numărul acestor funcționari publici europeni este de circa 23 000. Numărul poate părea impresionant, dar este mai mic decât numărul personalului angajat într-un consiliu municipal de talie medie din Europa.

Unde se află sediul Comisiei?

„Sediul” Comisiei se află la Bruxelles (Belgia), dar Comisia mai are birouri la Luxemburg, birouri de reprezentare în toate statele membre UE și delegații în multe capitale ale lumii.

Ce face Comisia?

Comisiei Europene îi revin patru funcții principale:

1. să propună proiecte legislative Parlamentului și Consiliului;
2. să administreze și să aplice politicile UE și bugetul;
3. să asigure respectarea legislației UE (împreună cu Curtea de Justiție);
4. să reprezinte Uniunea Europeană la nivel internațional, spre exemplu prin negocierea acordurilor între UE și alte țări.

1. Propunerea unor proiecte legislative noi

Comisia are „drept de inițiativă”. Cu alte cuvinte, Comisiei îi revine responsabilitatea totală de a elabora propuneri de legislație europeană, pe care le prezintă Parlamentului și Consiliului. Aceste propuneri trebuie să aibă ca obiectiv apărarea intereselor Uniunii și ale cetățenilor săi și nu pe cele ale unor anumite țări sau industrii.

Înainte de a face o propunere, Comisia trebuie să aibă cunoștință de situațiile și problemele de actualitate existente în Europa și trebuie să stabilească dacă legislația UE reprezintă cea mai bună modalitate de tratare a acestora. Din acest motiv, Comisia păstrează legătura cu o gamă largă de grupuri de interese și cu două organisme consultative – Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. De asemenea, Comisia ia în considerare avizele parlamentelor și guvernelor naționale.

Comisia va propune acțiuni la nivelul UE numai în cazul în care consideră că o problemă nu poate fi rezolvată mai eficient printr-o acțiune națională, regională sau locală. Acest mod de abordare a problemelor la un nivel cât mai descentralizat se numește „principiul subsidiarității”.

În cazul în care concluzionează că este necesară o lege europeană, Comisia elaborează o propunere legislativă care, din punctul său de vedere, va soluționa problema în mod eficient și va satisface un număr de interese cât mai mare. Pentru a obține detalii tehnice corecte, Comisia consultă experți din diverse comitete și grupuri consultative. În mod frecvent, Comisia publică cărți „verzi” și „albe”, organizează audieri, solicită opiniile societății civile și

consultă rapoarte ale experților din cadrul comisiilor specializate și, înainte de a face o propunere, consultă publicul în mod direct pentru a se asigura că are o vedere de ansamblu cât mai completă.

2. *Aplicarea politicilor UE și a bugetului*

În calitate de organ executiv al Uniunii Europene, Comisia este responsabilă de administrarea și aplicarea bugetului UE. Majoritatea cheltuielilor curente sunt efectuate de către autoritățile naționale și locale, dar Comisia este responsabilă pentru supravegherea acestor cheltuieli – sub privirea atentă a Curții de Conturi. Ambele instituții au ca obiectiv asigurarea unui management financiar optim. Numai în cazul în care este mulțumit de raportul anual al Curții de Conturi, Parlamentul European acordă Comisiei descărcarea pentru a aplica bugetul.

Comisia are, de asemenea, obligația de a pune în aplicare deciziile adoptate de Parlament și Consiliu în domenii precum politica agricolă comună, pescuitul, energia, dezvoltarea regională, mediul sau tineretul și programele de studii și de schimb, precum programul Erasmus. De asemenea, Comisia joacă un rol esențial în politica din domeniul concurenței pentru a se asigura că toți operatorii economici își desfășoară activitatea într-un mediu concurențial sănătos. Comisia poate interzice fuziunile între companii în cazul în care consideră că acestea vor avea ca rezultat o concurență neloială. Comisiei îi revine și obligația de a se asigura că statele membre UE nu denaturează concurența prin subvenții excesive acordate activităților lor industriale.

3. *Asigurarea respectării legislației comunitare*

Comisia acționează ca „gardian al tratatelor”. Comisia, alături de Curtea de Justiție, are responsabilitatea de a se asigura că legislația UE se aplică în mod adecvat în toate statele membre.

În cazul în care constată că un stat membru UE nu aplică o lege comunitară, Comisia demarează un proces denumit „procedura privind încălcarea dreptului comunitar”. În prima etapă se trimite guvernului o scrisoare oficială, prin care Comisia îl informează cu privire la încălcarea legislației UE, menționând motivele pentru care consideră că legislația UE este încălcată și stabilind un termen pentru transmiterea unei explicații detaliate.

În cazul în care statul membru nu prezintă o explicație satisfăcătoare sau nu remediază situația, Comisia va trimite o altă scrisoare prin care confirmă încălcarea legislației UE în statul respectiv și stabilește un termen pentru remedierea situației. Dacă statul membru nu ia măsuri pentru remedierea situației, Comisia transmite cazul Curții de Justiție în vederea adoptării unei decizii. Sentințele Curții sunt obligatorii pentru statele membre și instituțiile UE. Dacă statele membre nu respectă o sentință, Curtea poate impune sancțiuni financiare.

4. *Reprezentarea UE la nivel internațional*

Comisia Europeană este un purtător de cuvânt important al Uniunii Europene la nivel internațional. Comisia este vocea UE în forumurile internaționale precum Organizația Mondială a Comerțului, în cadrul negocierilor cu privire la acordul privind schimbările climatice internaționale, Protocolul de la Kyoto, și în cadrul parteneriatului important de sprijin pentru comerț al UE cu țările în curs de dezvoltare din Africa, Caraibe și Pacific, cunoscut ca Acordul de la Cotonou.

Comisia se exprimă în numele UE și negociază pentru aceasta în domenii în care statele membre și-au reunit suveranitatea. Acest lucru este prevăzut de acorduri încheiate anterior cu statele respective.

Cum este organizată activitatea Comisiei?

Președintele Comisiei hotărăște domeniul de responsabilitate al fiecărui comisar și poate modifica responsabilitățile comisarilor (după caz) pe durata mandatului Comisiei.

În general, Comisia se întrunește o dată pe săptămână, de obicei miercurea și, de obicei, la Bruxelles. Fiecare subiect de pe agendă este prezentat de comisarul responsabil de domeniul în cauză și întreaga echipă adoptă o decizie colectivă cu privire la acest subiect.

Personalul Comisiei este organizat pe departamente, cunoscute sub denumirea de „direcții generale” (DG) și „servicii” (cum este Serviciul Juridic). Fiecare DG este responsabilă de un anumit domeniu de activitate și este condusă de un director general, care răspunde în fața unui comisar. Coordonarea generală este asigurată de Secretariatul General, care administrează și reuniunile săptămânale ale Comisiei. Secretariatul General este condus de secretarul general, care răspunde direct în fața președintelui.

DG sunt cele care planifică și elaborează propunerile legislative, dar aceste propuneri devin oficiale numai atunci când sunt „adoptate” de Comisie în reuniunea săptămânală. Procedura este descrisă pe scurt în continuare.

Să presupunem că, de exemplu, Comisia constată necesitatea unei legi europene care să împiedice poluarea râurilor Europei. Direcția Generală Mediu va elabora o propunere, pe baza unor consultări intensive cu organizațiile europene din domeniul industriei, agriculturii și mediului și cu ministerele de mediu din statele membre UE. Proiectul va fi discutat și cu alte departamente ale Comisiei care sunt interesate de acest subiect și va fi verificat de Serviciul Juridic și Secretariatul General.

După ce este finalizată, propunerea va fi înscrisă pe ordinea de zi a unei reuniuni a Comisiei. Dacă cel puțin 14 din cei 27 de comisari aprobă propunerea, Comisia o va adopta, iar propunerea va beneficia de sprijinul necondiționat al întregii echipe. Documentul va fi trimis Consiliului și Parlamentului European, care vor lua o decizie pe baza propunerii. Comisia poate face modificări ulterioare în lumina observațiilor celor două instituții și remite propunerea în vederea aprobării finale.

Curtea de Justiție: asigurarea respectării legii

Informații esențiale

Funcție:	Să se pronunțe în cazurile care îi sunt prezentate spre soluționare.
Curtea de Justiție:	Un judecător din fiecare stat membru UE; opt avocați generali.
Tribunalul de Primă Instanță:	Cel puțin un judecător din fiecare stat membru UE (27 în 2007).
Tribunalul Funcției Publice:	Șapte judecători
Durata mandatului:	Mandate de șase ani care pot fi reînnoite
Adresă:	Boulevard Konrad Adenauer, L-2925 Luxembourg
Tel.	(352) 43 03-1
Internet:	curia.europa.eu

Curtea de Justiție a Comunităților Europene (pentru care se folosește frecvent prescurtarea „Curtea”) a fost instituită în temeiul primului Tratat UE, Tratatul CECO din 1952. Sediul se află la Luxemburg.

Misiunea Curții este să se asigure că legislația UE este interpretată și aplicată în mod uniform în toate statele membre UE, astfel încât legile să se aplice în mod egal tuturor cetățenilor. Spre exemplu, Curtea se asigură că instanțele naționale nu pronunță sentințe diferite în același caz.

Curtea se asigură și că statele membre și instituțiile UE aplică prevederile legislative. Curtea are puterea de a soluționa litigiile care apar între state membre UE, instituții UE, operatori economici și persoane fizice.

Curtea are în alcătuire un judecător din fiecare stat membru, astfel încât toate sistemele juridice naționale din cadrul UE sunt reprezentate. Cu toate acestea, din motive de eficiență, Curtea funcționează rar în structură completă. De obicei, Curtea se întrunește în „Marea Cameră” cu numai 13 judecători sau în camere de cinci sau trei judecători.

Curtea este asistată de opt „avocați generali”. Rolul acestora este să își susțină punctele de vedere în cazurile înaintate Curții spre soluționare. Pledoariile trebuie susținute public și trebuie să fie imparțiale.

Judecătorii și avocații generali sunt persoane a căror imparțialitate nu poate fi pusă la îndoială. Ei dețin calificările sau competențele necesare pentru a fi numiți în cele mai înalte funcții juridice din țările lor de origine. Aceștia sunt numiți la Curtea de Justiție prin acordul comun al guvernelor statelor membre UE. Fiecare este numit pentru un mandat de șase ani, care poate fi reînnoit.

Pentru a ajuta Curtea de Justiție să facă față numărului mare de cazuri înaintate spre soluționare și pentru a oferi protecție juridică sporită cetățenilor, în 1988 a fost creat un Tribunal de Primă Instanță. Acest tribunal (care funcționează pe lângă Curtea de Justiție) este responsabil pentru pronunțarea sentințelor în anumite cazuri, în special acțiuni intentate de persoane fizice, companii și unele organizații, și cazuri care se încadrează în dreptul concurenței. Acest tribunal are în alcătuire câte un judecător din fiecare stat membru UE.

Tribunalul Funcției Publice al Uniunii Europene se pronunță în litigiile apărute între Uniunea Europeană și funcționarii acesteia. Acest tribunal este alcătuit din șapte judecători și funcționează pe lângă Tribunalul de Primă Instanță.

Curtea de Justiție, Tribunalul de Primă Instanță și Tribunalul Funcției Publice au câte un președinte ales de judecători pentru un mandat de trei ani care poate fi reînnoit. Vassilios Skouris a fost ales președinte al Curții de Justiție în 2003. Marc Jaeger este actualul președinte

al Tribunalului de Primă Instanță. Paul J. Mahoney este președintele Tribunalului Funcției Publice din 2005.

Ce face Curtea?

Curtea pronunță sentințe în cazurile care îi sunt înaintate spre soluționare. Cele cinci tipuri de cazuri întâlnite frecvent sunt:

1. acțiuni pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare;
2. acțiuni intentate pentru neîndeplinirea obligațiilor;
3. acțiuni în anulare;
4. acțiuni în constatarea abținerii de a acționa;
5. acțiuni în despăgubiri.

Acțiunile sunt detaliate în continuare.

1. Procedura de pronunțare a unei hotărâri preliminare

Instanțele naționale din fiecare stat membru UE sunt responsabile pentru aplicarea corespunzătoare a legislației comunitare în statul respectiv. Dar există riscul ca instanțele din diferite țări să interpreteze legislația comunitară în moduri diferite.

„Procedura de pronunțare a unei hotărâri preliminare” are rolul de a preîntâmpina acest lucru. Dacă o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea sau valabilitatea unei legi comunitare, aceasta poate și, în anumite cazuri, este obligată, să solicite opinia Curții de Justiție. Această opinie este furnizată sub forma unei „proceduri de pronunțare a unei hotărâri preliminare”.

2. Acțiuni intentate pentru neîndeplinirea obligațiilor

Comisia poate demara acest proces în cazul în care consideră că un stat membru nu își îndeplinește obligațiile prevăzute de legislația comunitară. Acest proces poate fi demarat și de un alt stat membru UE.

În ambele cazuri, Curtea investighează acuzațiile și se pronunță. Dacă se constată veridicitatea acuzațiilor aduse statului membru respectiv, acesta are obligația de a remedia situația de îndată. În cazul în care constată că statul membru nu a respectat sentința pronunțată, Curtea poate impune plata unei amenzi.

3. Acțiuni în anulare

Dacă un stat membru, Consiliul, Comisia sau (în anumite condiții) Parlamentul consideră că o anumită lege comunitară este ilegală, acesta poate solicita Curții anularea legii în cauză.

Aceste „acțiuni în anulare” pot fi folosite și de persoanele fizice care doresc să solicite Curții anularea unei anumite legi deoarece le afectează în mod direct și negativ.

În cazul în care constată că legea respectivă a fost adoptată incorect sau nu are un temei corect în dispozițiile tratatelor, Curtea poate declara legea nulă și neavenită.

4. Acțiuni în constatarea abținerii de a acționa

Tratatul prevede că Parlamentul European, Consiliul și Comisia au obligația de a adopta anumite decizii în anumite situații. În caz contrar, statele membre, celelalte instituții UE și (în anumite situații) persoanele fizice sau societățile comerciale pot înainta o plângere prin care solicită Curții consemnarea în mod oficial a abținerii de a acționa.

5. Acțiuni în despăgubiri

Orice persoană sau societate comercială care a suferit daune în urma unei acțiuni sau a unei lipse de acțiune din partea Comunității ori a funcționarilor acesteia poate intenta o acțiune pentru plata unor despăgubiri în fața Tribunalului de Primă Instanță.

Cum este organizată activitatea Curții?

Cazurile sunt prezentate la registratură și pentru fiecare caz este numit un anumit judecător și un avocat general.

Procedura care urmează are loc în două etape: în scris și apoi sub formă verbală.

În prima etapă, toate părțile implicate prezintă declarații scrise și judecătorul numit pentru cazul respectiv întocmește un raport unde rezumă aceste declarații și temeiul legal al cazului.

Urmează etapa a doua – audierea publică. În funcție de importanța și complexitatea cazului, audierea poate avea loc în fața unui complet alcătuit din trei, cinci sau 13 judecători sau înaintea Curții reunite. La audiere, avocații părților își prezintă cazul în fața judecătorilor și a avocatului general, care le pot adresa întrebări. Avocatul general își susține punctul de vedere, după care judecătorii deliberează și pronunță sentința. Aceasta nu urmează neapărat punctul de vedere al avocatului general.

Sentințele Curții se adoptă cu majoritate și se pronunță în cadrul unei audieri publice. Punctele de vedere divergente nu se comunică. Deciziile sunt publicate în ziua pronunțării lor.

Procedura Tribunalului de Primă Instanță este similară, cu excepția susținerii punctului de vedere al avocatului general.

Curtea de Conturi Europeană: valoare în schimbul banilor dumneavoastră

Informații esențiale

Funcție:	Controlează dacă fondurile UE sunt utilizate corespunzător
Membri:	Unul din fiecare stat membru UE
Durata mandatului:	Membrii sunt numiți pentru un mandat de șase ani care poate fi reînnoit
Adresă:	12 rue Alcide de Gasperi, L-1615 Luxembourg
Tel.	(352) 43 98-1
Internet:	eca.europa.eu

Curtea de Conturi a fost înființată în 1975. Sediul este la Luxemburg. Misiunea Curții este de a verifica dacă fondurile UE sunt administrate corespunzător, astfel încât cetățenii Uniunii să obțină valoare maximă în schimbul banilor. Curtea are dreptul de a verifica orice persoană sau organizație care lucrează cu fonduri UE.

Curtea are un membru din fiecare stat membru UE, numit de Consiliu pentru un mandat de șase ani care poate fi reînnoit. Membrii îl aleg pe unul dintre ei ca președinte pentru un mandat de trei ani care poate fi reînnoit. Hubert Weber este președinte al Curții de Conturi din ianuarie 2005.

Ce face Curtea?

Rolul principal al Curții este de a verifica dacă bugetul UE este aplicat corect – cu alte cuvinte, dacă veniturile și cheltuielile UE sunt obținute, cheltuite și înregistrate legal și de a asigura un management financiar sănătos. Prin urmare, activitatea curții reprezintă o garanție a faptului că sistemul UE funcționează în mod economic, eficient, efectiv și transparent.

Pentru a-și îndeplini atribuțiile, Curtea poate investiga documentele aparținând oricărei persoane sau organizații care lucrează cu veniturile sau cheltuielile UE. Curtea efectuează frecvent controale la fața locului. Constatările sale sunt consemnate în rapoarte, care aduc orice problemă existentă în atenția Comisiei și a guvernelor statelor membre UE.

Pentru a-și îndeplini activitatea în mod eficient, Curtea de Conturi trebuie să rămână complet independentă de celelalte instituții, păstrând, în același timp, legătura cu acestea.

Una dintre funcțiile esențiale ale Curții de Conturi este de a susține activitatea Parlamentului European și a Consiliului prin prezentarea anuală a unui raport de audit pentru anul financiar anterior. Parlamentul examinează acest raport în detaliu înainte de a hotărî dacă aprobă sau nu modul în care Comisia a gestionat bugetul. În caz afirmativ, Curtea de Conturi trimite Consiliului și Parlamentului și o declarație prin care confirmă că banii contribuabililor europeni au fost utilizați în mod adecvat.

În sfârșit, Curtea informează cetățenii cu privire la rezultatele activității sale prin rapoarte care tratează subiecte de interes deosebit.

Cum este organizată activitatea Curții?

Curtea de Conturi are aproximativ 800 de angajați, inclusiv traducători și administratori, precum și auditori. Auditorii sunt împărțiți în „grupuri de audit”. Aceștia pregătesc rapoarte preliminare pe baza cărora Curtea adoptă decizii.

Auditorii efectuează frecvent controale la sediul altor instituții UE, în statele membre și în orice țară care primește ajutoare din partea UE. De fapt, deși activitatea curții are legătură în cea mai mare măsură cu banii de care este responsabilă Comisia, peste 80 % din cheltuielile UE sunt administrate de autoritățile naționale.

Curtea de Conturi nu deține puteri legale. Dacă auditorii descoperă fraude sau nereguli, aceștia informează OLAF – Oficiul European de Luptă Antifraudă. OLAF este un departament al Comisiei Europene cu un statut special, care îi asigură o autonomie totală.

Comitetul Economic și Social European: vocea societății civile

Informații esențiale

Funcție:	Reprezintă societatea civilă organizată
Membri:	344
Durata mandatului:	Patru ani
Reuniuni:	Bruxelles, lunar
Adresă:	Rue Belliard 99, B-1040 Bruxelles
Tel.	(32-2) 546 90 11
Internet:	eesc.europa.eu

Înființat în 1957 prin Tratatul de la Roma, Comitetul Economic și Social European (CESE) este un organ consultativ care le furnizează reprezentanților grupurilor de interese din Europa, precum organizațiile patronale și sindicatele, și altor organisme ale „societății civile organizate”, precum asociațiile de consumatori, o platformă formală pentru exprimarea punctelor lor de vedere asupra problemelor UE.

CESE are 344 de membri – numărul membrilor din fiecare stat membru nu reprezintă neapărat mărimea populației din țara respectivă. Numărul de membri din fiecare țară este următorul:

Franța, Germania, Italia și Regatul Unit	24
Polonia și Spania	21
România	15
Austria, Belgia, Bulgaria, Grecia,	
Portugalia, Republica Cehă, Suedia, Țările de Jos și Ungaria	12
Danemarca, Finlanda, Irlanda, Lituania și Slovacia	9
Estonia, Letonia și Slovenia	7
Cipru și Luxemburg	6
Malta	5
Total	344

Membrii sunt numiți de guvernele UE, dar beneficiază de independență politică totală. Ei sunt numiți pentru un mandat de patru ani care poate fi reînnoit.

Comitetul se reunește în adunare plenară, iar discuțiile comitetului sunt pregătite de șase subcomitete denumite „secțiuni”, fiecare ocupându-se de domenii de politică specifice. Comitetul își alege președintele și doi vicepreședinți pentru un mandat de doi ani. Dimitris Dimitriadis a devenit președinte al CESE în octombrie 2006.

Ce face CESE?

Comitetul Economic și Social European îndeplinește trei roluri principale:

- asigură consultanță pentru Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană, la solicitarea acestora sau la inițiativa Comitetului;
- încurajează societatea civilă să se implice în mai mare măsură în procesul de elaborare a politicilor publice la nivelul UE;
- susține rolul societății civile în statele nemembre UE și contribuie la înființarea structurilor consultative.

Avizele Comitetului sunt transmise instituțiilor de talie mai mare – Consiliul, Comisia și Parlamentul European. Se impune consultarea Comitetului înainte de adoptarea unor decizii de politică economică și socială, regională și de mediu. Prin urmare, Comitetul îndeplinește un rol esențial în procesul decizional din cadrul Uniunii. CESE este o punte între Uniune și cetățenii săi, promovând o societate mai activă, mai receptivă și, prin urmare, mai democratică în Europa.

Cine sunt membrii CESE?

Membrii CESE își desfășoară activitatea preponderent în țările lor de origine și formează trei grupuri care reprezintă angajatorii, angajații și diferite alte interese economice și sociale.

Grupul Angajatorilor are membri din sectorul industrial public și privat, întreprinderi mici și mijlocii, camere de comerț, comerț cu ridicata și cu amănuntul, sectorul bancar și al asigurărilor, transport și agricultură.

Grupul Salariaților reprezintă toate categoriile de angajați, de la muncitori necalificați la directori executivi. Membrii grupului provin din sindicatele naționale.

Grupul Activități diverse reprezintă organizațiile neguvernamentale (ONG), organizațiile de agricultori, întreprinderile mici, atelierele și profesiile meșteșugărești, cooperativele și asociațiile nonprofit, organizațiile de consumatori și de protecția mediului, comunitățile științifice și academice și asociațiile care reprezintă familia și persoanele cu dizabilități.

Comitetul Regiunilor: vocea administrației regionale și locale

Informații esențiale

Funcție:	Reprezintă autoritățile regionale și locale
Membri:	344
Durata mandatului:	Patru ani
Reuniuni:	Bruxelles, cinci sesiuni plenare în fiecare an
Adresă:	Rue Belliard 101, B-1040 Bruxelles
Tel.	(32-2) 282 22 11
Internet:	cor.europa.eu

Înființat în 1994 prin Tratatul de instituire a Uniunii Europene, Comitetul Regiunilor (CoR) este un organ consultativ alcătuit din reprezentanți ai autorităților regionale și locale europene. Se impune consultarea CoR înainte de adoptarea unor decizii la nivelul UE în domenii precum politica regională, mediul, cultura, educația și transportul – care sunt, fără excepție, domenii de interes local și regional.

Comitetul are 344 de membri. Numărul de membri din fiecare stat membru UE reflectă cu aproximație mărimea populației țării respective, după cum urmează:

Franța, Germania, Italia și Regatul Unit	24
Polonia și Spania	21
România	15
Austria, Belgia, Bulgaria, Grecia, Republica Cehă, Portugalia, Suedia, Țările de Jos și Ungaria	12
Danemarca, Finlanda, Irlanda, Lituania și Slovacia	9
Estonia, Letonia și Slovenia	7
Cipru și Luxemburg	6
Malta	5
Total	344

Membrii Comitetului sunt membri aleși sau factori de decizie în cadrul autorităților locale sau regionale din regiunea din care provin. Ei sunt nominalizați pentru Comitet de către guvernele naționale și sunt numiți de Consiliul Uniunii Europene pentru patru ani. Mandatul lor poate fi reînnoit. Fiecare țară își alege membrii după cum consideră potrivit, dar componența trebuie să respecte reprezentarea politică și geografică. Dacă își pierde mandatul electoral în regiunea de origine, va trebui ca membrii să demisioneze din Comitet.

Există patru grupuri politice: Partidul Popular European, Partidul Socialiștilor Europeni, Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa și Uniunea pentru o Europă a Națiunilor – Alianța Europeană.

Președintele CoR este ales pentru un mandat de doi ani dintre membrii comitetului. Michel Delebarre a fost ales președinte în 2006.

Ce face Comitetul?

Rolul Comitetului Regiunilor este de a prezenta punctele de vedere locale și regionale cu privire la legislația UE. În acest sens, comitetul emite rapoarte sau „avize” cu privire la propunerile Comisiei.

Comisia și Consiliul au obligația de a consulta CoR înainte de adoptarea unor decizii la nivel UE în probleme care sunt de interes pentru guvernul local și regional. Acestea pot fi politica forței de muncă, mediul, educația, cultura, formarea profesională și tineretul, energia, transportul, telecomunicațiile și sănătatea publică.

Lista nu este exhaustivă. Comisia, Consiliul și Parlamentul European au libertatea de a se consulta cu CoR și în alte probleme. În ceea ce privește Comitetul, acesta poate adopta avize din proprie inițiativă și le poate prezenta Comisiei, Consiliului și Parlamentului.

Cum este organizată activitatea Comitetului?

În fiecare an, Comitetul Regiunilor se întrunește în cinci sesiuni plenare în care definește politica generală a comitetului și adoptă avize.

Există șase „comisii” care examinează diferite domenii de politică și pregătesc avizele care urmează să fie dezbătute în sesiunile plenare.

Banca Europeană de Investiții: finanțarea dezvoltării economice

Informații esențiale

Funcție:	Finanțează dezvoltarea economică
Membri:	Statele membre UE Consiliul Director – 28, Comitetul Administrativ – 9
Adresă:	100, Boulevard Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg
Tel.	(352) 43 79-1
Internet:	www.eib.org

Banca Europeană de Investiții (BEI) a fost înființată în 1958 prin Tratatul de la Roma. Rolul principal al băncii este de a împrumuta fonduri pentru proiectele de interes european, precum căile de comunicație rutieră și feroviară, aeroporturile sau programele de mediu. Banca finanțează, de asemenea, investițiile întreprinderilor mici în UE și dezvoltarea economică din țările candidate și țările în curs de dezvoltare.

Philippe Maystadt a fost ales președinte al BEI în ianuarie 2000.

Ce face banca?

BEI este o instituție nonprofit, care se autofinanțează și este independentă de bugetul UE. Banca este finanțată prin împrumuturi pe piețele de capital. Acționarii băncii – statele membre ale Uniunii Europene – subscriu colectiv la capitalul băncii, iar contribuția fiecărei țări reflectă puterea economică a acesteia în Uniune.

Prin susținerea statelor membre, BEI beneficiază de cel mai bun rating de credit (AAA) de pe piețele de capital, de unde poate ridica sume foarte mari de capital în condiții foarte avantajoase. La rândul ei, banca poate să investească în proiecte de interes public pentru care nu s-ar putea găsi fonduri din alte surse – sau pentru care ar trebui efectuate împrumuturi costisitoare.

Proiectele în care banca investește sunt selectate atent.

Prioritățile băncii la nivelul UE sunt de a susține:

- coeziunea și convergența;
- întreprinderile mici și mijlocii;
- durabilitatea mediului;
- inovația,
- dezvoltarea rețelelor de transport transeuropene și
- sursele de energie durabile, competitive și sigure.

În exteriorul UE, BEI susține politicile UE de dezvoltare și cooperare în țările candidate și potențial candidate, în țările din regiunea Mării Mediterane și din estul Europei (inclusiv Rusia) care se încadrează în sfera politicii de vecinătate a UE, și în țările din Africa, Caraibe, Pacific, Asia și America Latină. Împrumuturile acordate acestor țări se concentrează asupra următoarelor domenii:

- dezvoltarea sectorului privat;
- dezvoltarea infrastructurii;

- securitatea surselor de energie și
- durabilitatea mediului.

În final, BEI este acționarul majoritar al Fondului European de Investiții, alături de care formează „Grupul BEI”. Fondul investește în capitalul de risc și oferă garanții pentru întreprinderile mici și mijlocii. Fondul nu împrumută și nu investește în mod direct. În schimb, Fondul își desfășoară activitatea prin intermediul băncilor și al altor intermediari financiari, oferindu-le garanții pentru acoperirea împrumuturilor pe care le acordă întreprinderilor mici.

Fondul este activ în toate statele membre ale Uniunii Europene și în țările candidate în vederea aderării.

Cum este organizată activitatea băncii?

BEI este o instituție autonomă. Banca adoptă deciziile de împrumut și de creditare pe baza punctelor forte ale fiecărui proiect și a oportunităților oferite de piețele financiare. În fiecare an, banca prezintă un raport cu privire la toate activitățile sale.

BEI cooperează cu instituțiile UE. De exemplu, reprezentanții săi participă în comitetele Parlamentului European, iar Președintele BEI participă la reuniunile Consiliului atunci când se întâlnesc miniștrii economiei și finanțelor din statele membre UE.

Deciziile băncii sunt adoptate de următoarele organisme.

- Consiliul Guvernatorilor este alcătuit din miniștri (în mod normal, miniștrii de finanțe) din toate statele membre. Acesta definește politica generală de împrumuturi a băncii, aprobă bilanțul contabil și raportul anual, autorizează banca să finanțeze proiecte în exteriorul UE și ia hotărâri cu privire la creșterile de capital.
- Consiliul Director aprobă operațiunile de creditare și de împrumut și se asigură că BEI este administrată corespunzător. Consiliul este alcătuit din 28 de directori – unul nominalizat de fiecare stat membru UE și unul nominalizat de Comisia Europeană.
- Comitetul Administrativ este organul executiv permanent al băncii. Acesta administrează activitățile zilnice ale BEI și are nouă membri.

Banca Centrală Europeană: administrarea monedei euro

Informații esențiale

Funcție:	Să mențină stabilitatea prețurilor în zona euro și să aplice politica monetară
Membri:	Consiliul Guvernatorilor – 19, Consiliul General – 29, Comitetul Executiv – 6
Adresă:	Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt am Main
Tel.	(49) 691 34 40
Internet:	www.ecb.eu

Banca Centrală Europeană (BCE) a fost înființată în 1998. Sediul băncii este la Frankfurt (Germania). Misiunea băncii este să administreze moneda euro – moneda unică a UE și să păstreze stabilitatea prețurilor pentru cele peste două treimi din cetățenii UE care utilizează moneda euro. BCE este responsabilă și pentru crearea și implementarea politicii monetare în zona euro.

Pentru a-și îndeplini rolul, BCE lucrează cu „Sistemul European al Băncilor Centrale” (SEBC). Țările care au adoptat moneda euro până în prezent alcătuiesc „zona euro”. Băncile centrale ale acestor țări, împreună cu Banca Centrală Europeană, alcătuiesc ceea ce se numește „Eurosistemul”.

BCE își desfășoară activitatea în condiții de independență totală. BCE, băncile centrale naționale ale SEBC sau alt membru al organismelor lor de decizie nu pot solicita sau primi instrucțiuni de la niciun alt organism. Instituțiile UE și guvernele statelor membre UE trebuie să respecte acest principiu și au obligația de a nu încerca să influențeze BCE sau băncile centrale europene.

Jean-Claude Trichet a fost numit președinte al BCE în noiembrie 2003.

Ce face banca?

Una dintre atribuțiile principale ale BCE este de a menține stabilitatea prețurilor în zona euro, astfel încât puterea de cumpărare să nu fie erodată de inflație. BCE are ca obiectiv să asigure o creștere anuală a prețurilor de consum mai mică, dar aproape egală cu 2 % pe termen mediu.

Pentru a face acest lucru, BCE stabilește praguri pentru ratele dobânzilor în urma analizei evoluțiilor economice și monetare. Banca mărește ratele dobânzilor dacă dorește să controleze inflația și le reduce în cazul în care consideră că riscul de inflație este limitat.

Cum este organizată activitatea băncii?

Comitetul Executiv al BCE este responsabil pentru aplicarea politicii monetare stabilite de Consiliul Guvernatorilor (a se vedea în continuare) și pentru transmiterea instrucțiunilor către băncile centrale naționale. De asemenea, Comitetul pregătește reuniunile Consiliului Guvernatorilor și este responsabil de administrarea activităților zilnice ale BCE.

Comitetul este alcătuit din președintele BCE, vicepreședintele și alți patru membri, toți fiind numiți de comun acord de către președinții sau prim-miniștrii țărilor din zona euro. Membrii Comitetului Executiv sunt numiți pentru un mandat de opt ani care nu poate fi reînnoit.

Consiliul Guvernatorilor este organul de decizie la cel mai înalt nivel din cadrul Băncii Centrale Europene. Acesta este alcătuit din cei șase membri ai Comitetului Executiv și guvernatorii băncilor centrale din zona euro. Consiliul este condus de președintele BCE. Misiunea fundamentală a acestui Consiliu este să definească politica monetară a zonei euro și, în special, să fixeze ratele dobânzilor pentru băncile comerciale care doresc să împrumute fonduri de la BCE.

Consiliul General este alcătuit din președintele și vicepreședintele BCE și guvernatorii băncilor centrale naționale din toate cele 27 de state membre UE. Consiliul General contribuie la activitatea consultativă și de coordonare a BCE și contribuie la pregătirile în vederea extinderii zonei euro.

Ombudsmanul European: investigarea plângerilor dumneavoastră

Informații esențiale

Funcție:	Să descopere cazurile de administrare defectuoasă și să propună soluții
Durata mandatului:	Cinci ani; poate fi reînnoit
Adresă:	1, Avenue du Président Robert Schuman, B.P. 403, F-67001 Strasbourg
Tel.	(33) 388 17 23 13
Internet:	ombudsman.europa.eu

Poziția de Ombudsman European a fost înființată prin Tratatul de instituire a Uniunii Europene în 1992. Ombudsmanul acționează ca intermediar între cetățean și autoritățile UE. El are dreptul de a primi și investiga plângerile trimise de cetățenii, companiile și organizațiile din UE și de orice persoană cu domiciliul sau sediul într-un stat membru UE.

Ombudsmanul este ales de Parlamentul European pentru un mandat de cinci ani, care poate fi reînnoit; coincide cu mandatul legislativ al Parlamentului. Nikiforos Diamandouros a preluat postul de Ombudsman European în aprilie 2003 și a fost reales în ianuarie 2005 pentru un mandat de cinci ani.

Ce face Ombudsmanul?

Ombudsmanul investighează „administrarea defectuoasă” la nivelul instituțiilor și organismelor Uniunii Europene. „Administrarea defectuoasă” înseamnă administrare incorectă sau incompletă – cu alte cuvinte, o instituție nu acționează în conformitate cu legislația sau nu respectă principiile de bună administrare sau încalcă drepturile omului. Iată câteva exemple:

- nedreptate;
- discriminare;
- abuz de putere;
- necomunicarea sau refuzul de a comunica informații;
- întârzieri nejustificate;
- proceduri incorecte.

Ombudsmanul începe investigațiile ca urmare a unei plângeri primite sau din proprie inițiativă. El își desfășoară activitatea independent și imparțial. Ombudsmanul nu solicită și nu primește instrucțiuni de la niciun guvern sau organizație.

Cum pot să trimit o plângere la Ombudsmanul European?

Dacă doriți să trimiteți o plângere despre administrarea defectuoasă constatată la nivelul unei instituții sau al unui organism european, primul lucru pe care trebuie să îl faceți este să contactați instituția sau organismul în cauză pe căile administrative obișnuite și să încercați să îl determinați să remedieze situația.

Dacă această abordare nu dă rezultate, puteți trimite o plângere Ombudsmanului European.

Este necesar să depuneți plângerea la Ombudsman în termen de doi ani de la data la care ați constatat actul de administrare defectuoasă. Trebuie să specificați cine sunteți, care este instituția sau organismul împotriva căruia faceți plângerea și care este problema dumneavoastră. Puteți solicita ca plângerea să rămână confidențială.

Pentru sfaturi practice referitoare la redactarea plângerii, accesați site-ul internet al Ombudsmanului: ombudsman.europa.eu.

Ce rezultate pot aștepta?

În cazul în care nu poate trata plângerea dumneavoastră — de exemplu, dacă problema reclamată a făcut deja obiectul unui proces în instanță — Ombudsmanul va depune toate eforturile necesare pentru a vă recomanda o altă instituție care vă poate fi de ajutor.

Pentru a soluționa problema dumneavoastră, Ombudsmanul poate informa instituția sau organismul în cauză. Dacă problema nu este clarificată în timpul investigațiilor, Ombudsmanul va încerca să identifice o soluție amiabilă pentru remedierea situației, pe care dumneavoastră să o considerați satisfăcătoare.

În caz contrar, Ombudsmanul poate face recomandări pentru rezolvarea problemei. Dacă instituția respectivă nu acceptă recomandările sale, Ombudsmanul poate întocmi un raport special pe care îl trimite Parlamentului European pentru ca acesta să poată întreprinde acțiunile politice ce se impun.

În fiecare an, Ombudsmanul prezintă Parlamentului European un raport în care își prezintă întreaga activitate.

Controlorul European pentru Protecția Datelor: protecția datelor cu caracter personal

Informații esențiale

Funcție:	Să protejeze datele cu caracter personal prelucrate de instituțiile UE
Durata mandatului:	Cinci ani; poate fi reînnoit
Adresă:	Rue Wiertz 60, MO 63, B-1047 Bruxelles
Tel.	(32-2) 283 19 00
Internet:	edps.europa.eu

Poziția de Controlor European pentru Protecția Datelor (CEPD) a fost creată în 2001. Responsabilitățile CEPD sunt să se asigure că instituțiile și organismele UE respectă dreptul la intimitate al cetățenilor atunci când prelucrează datele cu caracter personal.

Ce face CEPD?

Atunci când prelucrează date cu caracter personal despre o persoană care poate fi identificată, instituțiile și organismele UE au obligația de a respecta dreptul la intimitate al persoanei în cauză. CEPD se asigură că acest lucru se întâmplă.

„Prelucrarea” implică activități cum sunt colectarea datelor, înregistrarea și arhivarea lor, identificarea lor în vederea consultării, transmiterea și furnizarea lor către alte persoane, precum și blocarea, ștergerea sau distrugerea lor.

Există reguli stricte cu privire la intimitate care se aplică acestor activități. De exemplu, în general, instituțiile și organismele UE nu au permisiunea de a prelucra datele cu caracter personal care comuncă informații despre originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice sau calitatea de membru al unui sindicat.

CEPD lucrează cu funcționarii cu atribuții de protejare a datelor în fiecare instituție sau organism UE pentru a se asigura că se aplică regulile cu privire la intimitate.

CEPD oferă recomandări privind toate aspectele prelucrării datelor cu caracter personal – atât cu privire la prelucrarea în cadrul instituțiilor și organismelor UE, cât și propuneri de legislație nouă. Acesta cooperează cu autoritățile naționale de protecție a datelor din statele membre UE, precum și cu alte instituții importante din acest domeniu.

În 2004, Peter Johan Hustinx a fost numit Controlor European pentru Protecția Datelor.

Cum vă poate ajuta CEPD?

Dacă aveți motive să considerați că dreptul dumneavoastră la intimitate a fost încălcat de o instituție sau un organism UE, vă recomandăm să vă adresați, mai întâi de toate, persoanelor responsabile cu prelucrarea datelor. Dacă nu sunteți mulțumit de rezultat, vă recomandăm să contactați funcționarul pentru protecția datelor (numele figurează pe site-ul internet al CEPD). Aveți și posibilitatea de a trimite o plângere Controlorului European pentru Protecția Datelor, care va investiga plângerea dumneavoastră și vă va informa despre rezultat cât mai curând posibil.

Spre exemplu, CEPD poate dispune ca instituția sau organismul în cauză să corecteze, să blocheze, să ștergă sau să distrugă datele cu caracter personal care au fost prelucrate într-un mod care contravine legii.

Dacă nu sunteți de acord cu decizia Controlorului, puteți apela la Curtea de Justiție.

Agenții

O agenție nu este o instituție a UE: este un organism înființat în temeiul unei legi comunitare specifice în scopul de a desfășura o activitate specifică. Nu toate agențiile UE au încorporat în titlu cuvântul „agenție”: ele se pot numi, de exemplu, Centru, Fundație, Institut sau Oficiu.

Agenția Comunitară pentru Controlul Pescuitului (ACCP)

Locație: Vigo, Spania (sediul provizoriu: Bruxelles, Belgia) (ec.europa.eu/cfca/index_en.htm)

Agenția promovează și coordonează respectarea eficientă și uniformă a regulilor prevăzute de politica comună a pescuitului, în special în ceea ce privește protecția stocurilor de pești.

Agenția Europeană de Apărare (AEA)

Locație: Bruxelles, Belgia (eda.europa.eu)

AEA ajută la promovarea coerenței în locul fragmentării capacităților de apărare și securitate ale Europei, inclusiv armamente și echipamente, cercetare și operațiuni.

Agenția Europeană de Mediu (EEA)

Locație: Copenhaga, Danemarca (eea.europa.eu)

EEA furnizează informații pentru factorii de decizie și public pentru a contribui la promovarea dezvoltării sustenabile și a ameliorării mediului în Europa.

Agenția Europeană pentru consolidarea cooperării judiciare (Eurojust)

Locație: Haga, Țările de Jos (eurojust.europa.eu)

Eurojust ajută anchetatorii și procurorii de pe întregul teritoriu al UE să conlucreze pentru a combate criminalitatea transfrontalieră. Eurojust îndeplinește un rol esențial în schimbul de informații și extradări.

Agenția Europeană pentru Managementul Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale Uniunii Europene (Frontex)

Locație: Varșovia, Polonia (frontex.europa.eu)

Frontex ajută statele membre UE să implementeze în mod temeinic regulile comunitare în cadrul controalelor de frontieră și să trimită imigranții ilegali în țările de origine.

Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA)

Locație: Londra, Regatul Unit (ema.europa.eu)

EMA informează Comisia în momentul în care există medicamente de medicină umană și veterinară care pot fi introduse pe piața UE. Agenția monitorizează efectele adverse și oferă opinii științifice.

Agenția Europeană pentru Produse Chimice (AEPC)

Locație: Helsinki, Finlanda (ec.europa.eu/echa)

Agenția administrează aspectele tehnice, științifice și administrative ale REACH, sistemul de

înregistrare pentru produsele chimice ale Uniunii Europene.

Agencia Europeană pentru Reconstrucție (AER)

Locație: Salonic, Grecia (ear.europa.eu)

AER administrează programele UE pentru a furniza asistență pentru reconstrucție și pentru dezvoltarea economică și socială în țările afectate de război din regiunea balcanică.

Agencia Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă (AESM)

Locație: Bilbao, Spania (osha.europa.eu)

Agencia adună informații pentru a spori gradul de conștientizare a siguranței și sănătății în muncă și popularizează informațiile pe această temă, accentuând importanța creării unei culturi a prevenției eficiente.

Agencia Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA)

Locație: Heraklion (Creta), Grecia (enisa.europa.eu)

ENISA asigură securitatea rețelelor informatice și a datelor transmise prin intermediul acestora prin colectarea informațiilor, analiza riscurilor, sporirea gradului de conștientizare și promovarea celor mai bune practici.

Agencia Europeană pentru Siguranța Aeriană (EASA)

Locație: Kohn, Germania (easa.europa.eu)

EASA promovează cele mai înalte standarde de protecție a mediului și de siguranță în aviația civilă din cadrul UE și furnizează certificări pentru avioane și piese componente.

Agencia Europeană pentru Siguranța Maritimă (EMSA)

Locație: Lisabona, Portugalia (emsa.europa.eu)

EMSA furnizează Comisiei și statelor membre UE opinii tehnice și științifice pentru îmbunătățirea siguranței și securității maritime și prevenirea poluării marine.

Agencia Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură

Locație: Bruxelles, Belgia (eacea.ec.europa.eu)

Agencia administrează aspectele practice ale programelor UE care oferă finanțare pentru programele pentru tineret, studenți și profesori, și activitățile culturale și artistice.

Agencia Executivă pentru Programul de Sănătate Publică

Locație: Luxemburg (ec.europa.eu/phea)

Agencia administrează aspectele practice ale programelor UE de finanțare a proiectelor de sănătate publică și comunică rezultatele factorilor de decizie și părților interesate din domeniul sănătății publice.

Agencia Feroviară Europeană (AFE)

Locație: Lille/Valenciennes, Franța (www.era.europa.eu)

Agencia elaborează moduri de abordare comune pentru siguranța feroviară și standarde

comune pentru interoperabilitatea rețelelor feroviare pentru a realiza o rețea feroviară complet integrată la nivelul UE.

Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)

Locație: Viena, Austria (fra.europa.eu)

Agenția colectează și diseminează informații obiective și comparabile cu privire la probleme din domeniul drepturilor fundamentale și oferă recomandări pentru promovarea acestor drepturi. Aceste probleme pot viza rasismul și xenofobia, dar și alte drepturi fundamentale.

Autoritatea de control a GNSS european

Locație: Bruxelles, Belgia (sediul provizoriu) (gsa.europa.eu)

Această autoritate administrează programele de navigație prin satelit ale Europei (în special Galileo și EGNOS), care furnizează Europei capacități proprii și tehnologia cea mai recentă în domeniu.

Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA)

Locație: Parma, Italia (efsa.europa.eu)

Autoritatea oferă Comisiei și publicului opinii științifice independente cu privire la siguranța alimentară și riscurile lanțului alimentar „de la fermă la furculiță”.

Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT)

Locație: Luxemburg (cdt.europa.eu)

Centrul asigură servicii de traducere pentru agențiile specializate ale UE.

Centrul European pentru Dezvoltare și Formare Profesională (Cedefop)

Locație: Salonic, Grecia (cedefop.europa.eu)

Centrul promovează dezvoltarea studiilor profesionale și a formării profesionale. Este un centru de expertiză pentru diseminarea cunoștințelor și pentru susținerea procesului de decizie.

Centrul European pentru observații din Satelit (EUSC)

Locație: Torrejón de Ardoz, Spania (www.eusc.europa.eu/)

Centrul colectează și analizează date și imagini transmise de sateliții de observare a suprafeței terestre pentru a susține prioritățile de politică externă și de securitate ale UE, precum și activitățile umanitare.

Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC)

Locație: Stockholm, Suedia (ecdc.europa.eu)

ECDC identifică, evaluează și furnizează informații cu privire la amenințările curente și emergente la adresa sănătății oamenilor datorate bolilor infecțioase precum gripa, SARS și HIV/SIDA.

Colegiul European de Poliție (CEPOL)

Locație: Bramshill, Regatul Unit (cepol.net)

Colegiul pregătește funcționari de poliție seniori pentru UE și elaborează programe de pregătire pentru ofițerii de grad intermediar, cu accent deosebit pe combaterea criminalității transfrontaliere.

Fundația Europeană pentru Ameliorarea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound)

Locație: Dublin, Irlanda (eurofound.europa.eu)

Fundația este un centru de informații privind problemele de politică socială, inclusiv condițiile de trai și de ocupare a forței de muncă, relațiile și parteneriatele industriale și coeziunea socială.

Fundația Europeană pentru Formare Profesională (ETF)

Locație: Torino, Italia (etf.europa.eu)

ETF contribuie la îmbunătățirea formării profesionale în țările nemembre UE, în special în zona Mării Mediterane, în estul Europei și în Rusia.

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Bărbați și Femei

Locație: Vilnius, Lituania

Acest nou institut promovează egalitatea de gen, inclusiv egalitatea de șanse pentru femei și bărbați, și susține lupta împotriva discriminării.

Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISS)

Locație: Paris, Franța (www.iss-eu.org)

Institutul are ca obiectiv crearea unei culturi comune de securitate europeană, îmbogățirea dezbaterilor strategice și promovarea sistematică a intereselor de securitate ale Uniunii.

Observatorul European al Drogurilor și Toxicomaniei (OEDT)

Locație: Lisabona, Portugalia (emcdda.europa.eu)

Centrul este o sursă de informații obiective, sigure și comparabile cu privire la droguri și toxicomanie pentru a ajuta factorii de decizie să identifice probleme și obiective comune.

Oficiul Comunitar pentru Varietăți Vegetale (OCVV)

Locație: Angers, Franța (www.cpvo.europa.eu)

OCVV administrează un sistem de drepturi pentru soiuri de plante, echivalente patentului pentru noile soiuri vegetale. Acestea sunt protejate timp de 25 sau 30 de ani, în funcție de tipul de plantă.

Oficiul European de Poliție (Europol)

Locație: Haga, Țările de Jos (www.europol.europa.eu)

Europol are ca obiectiv îmbunătățirea eficienței și cooperării autorităților de aplicare a legii din statele membre UE în lupta de combatere a crimei organizate.

Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (Mărci de comerț, desene și modele industriale) (OAPI)

Locație: Alicante, Spania (www.oami.europa.eu)

Oficiul înregistrează mărci de comerț, desene și modele industriale. Astfel, acestea sunt valabile pe întregul teritoriu al UE. Acest sistem există în paralel cu sistemele de înregistrare proprii fiecărui stat membru UE.